

[Alfred Hansen]

som må spises af med den nuværende folkepension; men når man så beslutter sig til at forhøje folkepensionen, har man dermed også, hvis man følger de intentioner, der ligger til grund for vort forslag, besluttet sig til, at de uddannelsessøgende også skal kunne få stillet flere midler til rådighed.

Jeg må naturligvis endnu en gang konstatere, at statsministeren to gange har ytret her fra talerstolen – første gang i november 1979 og sidste gang ved åbningstalen 6. oktober i indeværende år – at regeringen stadig væk har planer om at ændre Statens Uddannelsesstøtte, så det bliver mindre gældsættende for de unge at tage en uddannelse. Men ud over at man er kommet med disse tilkendegivelser nu to gange, i både 1979 og 1981, er man altså ikke kommet længere end til at love et eller andet.

Jeg vil håbe, at det er mere end en eller anden form for valgkæde, eller hvad det nu kan være, når man her forud for et kommunalvalg tilkendegiver, at man virkelig vil gøre noget. Det kan jo også være, der kommer et folketingsvalg i løbet af foråret – det er der nogle der mener – og derfor vil jeg opfordre ministeren til meget hurtigt at fremsætte forslaget om en gældsånsæring med, hvad dertil hører, for ellers kan jeg frygte, at dette folketingsår vil gå til ende, før vi får gjort noget virkeligt for de uddannelsessøgende.

Jeg skal generelt sige noget til dem af ordførerne, som har været betænkelige ved, at vi ikke er kommet med nogen konsekvensberegninger. Jeg synes nok, det var meget skarpt sagt af fru Aase Olesen, når jeg tænker på, hvilke forslag det radikale venstre undertiden kommer med her i salen, at man ikke engang har villet ulejlig sig med, som fru Aase Olesen sagde, at foretage en konsekvensberegning. Det synes jeg nok var lidt groft. Jeg går da ud fra, at fru Aase Olesen har set den udvidelse af bemærkningerne, som vi har foretaget i forhold til det tidligere forslag, idet vi har optrykt nogle værdifulde oplysninger, som vi har fået i uddannelsesudvalget som svar på spørgsmål om de økonomiske konsekvenser for de uddannelsessøgende, hvis man fortsætter med gældende lov, og hvis retsforbundets forslag vedtages.

Ellers skal jeg gøre fru Aase Olesen og andre opmærksomme på, at vi i bemærkningerne har en fortegnelse over, hvilke vilkår

unge, der går ind i f.eks. en 8-årig uddannelse, har under den nuværende lov og subsidiært under retsforbundets forslag. Da vi jo ikke ønsker, at der skal tilskrives renter i uddannelsesperioden, vil de efter vores forslag kunne låne 214.400 kr.; det var efter det tidligere forslag med ca. 28.000 kr. pr. år; jeg beklager, at det ikke er reguleret op i bemærkningerne, og takker for ministerens oplysninger om, at det nu svarer til ca. 33.000 kr. Men efter det tidligere forslag ville det altså betyde, at de maksimalt kunne låne 214.400 kr.; i øjeblikket kan de efter den gældende lov på samme tid få 216.400 kr., det vil altså sige dels stipendier, dels de statsgaranterede banklån.

I uddannelsesperioden ville der efter nuværende lov blive tilskrevet 282.600 kr. i renter. Det vil sige, at man ved uddannelsens afslutning efter 8 år ville have en gæld ifølge retsforbundets forslag på 251.400 kr. og efter den nuværende ordning på 766.900 kr. Det vil betyde, at man om måneden skulle betale, som reglerne er nu, 7.550 kr. i 15 år. Det er, hvad man i værste fald kan komme ud for som uddannelsessøgende i dag. Hvis retsforbundets forslag havde været gældende, kunne man have nøjedes med – og nøjes skal nok være i citationstegn, for jeg mener alligevel, det er en stor gæld at sætte sig i – at betale 2.700 kr. om måneden i 15 år.

Til dem, der har været utilfredse med, at der ikke var nogen konsekvensberegninger, kan jeg sige, at vi har haft og vel også får, når disse forslag kommer til behandling i udvalget, de sidste konsekvensberegninger af dette forslag; det plejer ministeriet at være meget villigt til at komme med, og det håber jeg man også vil, når disse to forslag kommer til behandling i udvalget.

Men hvilke konsekvensberegninger har man foretaget af den nuværende Statens Uddannelsesstøtte? Jeg vil bede fru Aase Olesen og andre, der har været skeptiske over for det, inklusive fru Eva Møller, undersøge konsekvensen af en fortsættelse af de nuværende støttemuligheder – eller mangel på samme. De betyder for det første, at mange unge må afbryde deres uddannelse, inden de er færdige med uddannelsen. For det første kan de se, at taxametret kører: rentetilskrivningen finder sted og accelererer voldsomt allerede fra den første dag, de har påbegyndt en uddannelse. Efter 2, 3, 4 års forløb er der